

HİPOKSİ

Yard. Doç. Dr. Özlem Bilik

ÖĞRENİM HEDEFLERİ

Bu bölüm sonunda okuyucu;

1. Hipoksinin tanımını bilir,
2. Hipokside öykü-fizik muayene bulgularını sıralar,
3. Hipoksinin yoğun bakımda görülme sıklığını söyler,
4. Hipoksinin yoğun bakımdaki nedenlerini açıklar,
5. Hipoksinin sınıflamasını bilir,
6. Hipoksinin hastadaki etkilerini açıklar,
7. Hipoksinin yönetimini/kontrolünü açıklar,
8. Yaşlı ve çocuk yaş gruplarında hipoksinin özelliklerini bilir.

GİRİŞ

Tüm dokuların özellikle de iskelet kasları, kardiyak kaslar ve karaciğer gibi yüksek metabolik dokuların performansı etkili doku oksijenasyonuna bağlıdır. Normalde deniz seviyesindeki kuru havanın oksijen basıncı (PO_2) 159 mmHg, alveollerdeki PO_2 yaklaşık 100 mmHg, kapillerdeki PO_2 ise yaklaşık 50 mmHg'dır. Hemoglobulin, 20-40 mmHg parsiyel basınçlarda transkapiller dokulara oksijen taşımaktadır. Normal mitokondrial PO_2 'nin 4-20 mm Hg aralıklarında olması gibi, kapillerlerden oksijenin aşağı doğru ilerleyen konstrasyon aralıklarında bir hücreden diğerine dağılması söz konusudur. Bu transkapiller diffüzyon gradient aralığı, özellikle kapillerlerden uzakta bulunan sentrilobüler hücrelerin olduğu karaciğer gibi hi-

KAYNAKLAR

1. Abdelsalam M, Cheifetz IM. Goal-Directed Therapy for Severely Hypoxic Patients With Acute Respiratory Distress Syndrome: Permissive Hypoxemia. *Respiratory Care* 2010; 55 (11): 1483-1490.
2. Acıcan T. Arter Kan Gazları. *Yoğun Bakım Dergisi* 2003;3(3):160-175.
3. Altındaş ND, İzdeş S, Şen P, Öcal H, But A. Karma Yoğun Bakımda Yatan Cerrahi ve Dahili Hastaların Retrospektif Olarak Değerlendirilmesi. *Yoğun Bakım Derg* 2012; 1: 5-8.
4. Apatov NM, McCarthy EJ. The Postanesthesia Patient. İçinde: Morton PG, Fontaine DK, eds. *Critical Care Nursing A Holistic Approach*. 10 th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer Health | Lippincott Williams & Wilkins; 2013. p.158-168.
5. Aygencel G, Türkoğlu M. Bir Dahili Yoğun Bakım Ünitesindeki Terminal Dönem Hastaların Genel Özellikleri ve Maliyetleri. *Yoğun Bakım Derg* 2014; 5: 1-4.
6. Bozkurt G, Düzkaya DS. Yenidoğan Transport Hemşireliği. *Yoğun Bakım Hemşireliği Dergisi* 2012; 16 (2): 72-80.
7. Dozier T. Recovery of the Postanesthesia Patients. İçinde: Kaplow R., Hardin SR, eds. *Critical Care Nursing: Synergy for Optimal Outcomes*. 1 th ed. United States of America: Jones&Barlett Learning; 2007. p. 659.
8. Guillaumondegui OD, Richards JE, Ely EW, Jackson JC, Archer-Swygert K, Norris PR, Obremskey WT. Does Hypoxia Affect Intensive Care Unit Delirium or Long-Term Cognitive Impairment After Multiple Trauma Without Intracranial Hemorrhage? *The Journal of Trauma, Injury, Infection, and Critical Care* 2011; 70 (4): 910-915.
9. Hagen JC, Wilson T, Fisher C, Charlebois D, Tribble SS, Merrel PK. Patient Management: Respiratory System. İçinde: Morton PG, Fontaine DK, eds. *Critical Care Nursing A Holistic Approach*. 10 th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer Health | Lippincott Williams & Wilkins; 2013. p.506-589.
10. Korhan EA. Mekanik Ventilasyon Desteğinde Olan Hastalarda Sedasyon Yönetiminde Hemşirenin Rolü. *Yoğun Bakım Hemşireliği Dergisi* 2012; 16 (1): 29-36.
11. Kunter E, Işıtmangil T. Akut Solunum Sıkıntısı Sendromu. *Türk Göğüs Kalp Damar Cer Derg* 2010; 18 (3): 238-246.
12. Leeper B, De Jong MJ, Coomms VJ, Rempher KJ, Obias-Manno D, Gordon C. Patient Management: Cardiovascular System. İçinde: Morton PG, Fontaine DK, eds. *Critical Care Nursing A Holistic Approach*. 10 th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer Health | Lippincott Williams & Wilkins; 2013. p.351.
13. Loiacono LA, Shapiro DS. Detection of Hypoxia at the Cellular Level. *Crit Care Clin* 2010; 26: 409-421.
14. Lump D. Managing Patients with Severe Ttraumatic Brain Injury. *OR Nurse* 2013; p. 1-9.
15. Mahmood NA, Chaudry FA, Azam H, Ali MI, Khan MA. Frequency of Hypoxic Events in Patients on a Mechanical Ventilator. *International Journal of Critical Illness and Injury Science* 2013; 3 (2): 124-129.
16. Mir AW, Shah MA, Naqash I, Majid Y, Ghazi PA, Bukhari A. Evaluation of Incidence and Severity of Postoperative Hypoxemia in Neurosurgical Patients During Transportation from Operation Theater to Surgical Intensive Care Unit in a Tertiary Care Unit, Kashmir, India. *GJMEDPH* 2012; 1 (4): 34-37.

17. Okutan H, Kutsal A. Açık Kalp Ameliyatı Geçiren Yaşlı Hastalarda Ameliyat Sonrası Yoğun Bakım. Geriatri 2001; 4 (3): 120-126.
18. Palazzo MO. Patient and Family Education in Critical Care. İçinde: Morton PG, Fontaine DK, eds. Critical Care Nursing A Holistic Approach. 10 th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer Health | Lippincott Williams & Wilkins; 2013. p.39.
19. Resnick B. The Critically Ill Older Patients. İçinde: Morton PG, Fontaine DK, eds. Critical Care Nursing A Holistic Approach. 10 th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer Health | Lippincott Williams & Wilkins; 2013. p.132-157.
20. Tanyeri Y. Trakeotomi. Şahinoğlu AH, editör. Yoğun Bakım Sorunları ve Tedavileri. 1. Baskı. Ankara: Türkiye Klinikleri; 1992. p.89-92.
21. Terzi B, Kaya N. Yoğun Bakım Hastasında Hemşirelik Bakımı. Yoğun Bakım Derg 2011; 1: 21-5.
22. Thurman PA., van Soeren M, Hurlock-Chorostecki C. Acute Lung Injury and Acute Respiratory Distress Syndrome. İçinde: Morton PG, Fontaine DK, eds. Critical Care Nursing A Holistic Approach. 10 th ed. Philadelphia: Wolters Kluwer Health | Lippincott Williams & Wilkins; 2013. p.590-605.
23. Townsend P, Webster NR. Why is the Patient Still Hypoxic Despite Being Ventilated? J. R. Coll. Surg. Edinb. 2000; 45: p.235-240.
24. Türkoğlu M, Aygencel G, Sencar E. Türkiye’de Bir İç Hastalıkları Yoğun Bakım Ünitesi’nde Akut Respiratuar Distres Sendromu ile İzlenen Hastaların Genel Özellikleri ve Bu Hastalarda Mortaliteye Etkili Faktörler. Yoğun Bakım Derg 2012; 3: 19-22.